

"נעה" תנוע בעולם

בועז חנוכי מייצא את החזון

יוסי מלול – משק הבקר והחלב
hmb-malul@icba.org.il

מאמצים רבים וכסף רב הושקעו בפיתוח תכנת ניהול העדר המקיפה, זה נשמע טבעי ומוכן שנמנף אותה גם לשווקים בחו"ל. זה לקח הרבה זמן ולבסוף הבשיל לעסקה טובה להתאחדות ולרפתנים. בועז חנוכי היה בכל הצמתים של ההחלטות והביצוע

את כל הידע שהיה עד אז נחלת רק חלק מהרפתנים. עם השנים הוסיפו מודולים חדשים שהפכו אותה לתכנת ניהול מלאה של משאבי הרפת מהתחלה ועד הסוף וזה תאם גם את החזון המקורי של נעה. "כתבנו כמעט מחדש את רכיב ההזנה, הוספנו גנטיקה (נטע) ואת הרכיב הכלכלי, בצד ניהול העדר ששופר כל הזמן וזה הפך את נעה לתכנת ניהול שמכסה כמעט את כל הפעילויות ברפת". מעל ל-80% מהפרות בישראל מנוהלות כיום בנעה ואין לדבר אחר ורע בעולם.

מראשית עבודתו ראה בועז בפיתוח נעה אתגר גדול מאוד, ושאף להפוך אותה לכלי שישרת את הרפתנים, שיאהבו אותו, כלי ניהול שייתן לרפתן מענה כמעט לכל הצרכים המקצועיים ברפת

המחשבה על יצוא התכנה

"בשנת 2002 יצאתי בשליחות מש"ב (המחלקה לשיתוף פעולה בין-לאומי של משרד החוץ) לסין כדי להעביר קורסים לרפתנים, וכשהראיתי את נעה למקומיים ההתלהבות הייתה גדולה מאוד. האסימון נפל לי שנעה מתאימה לא רק לישראל והיא עשויה לסייע בניהול רפת גדולה באשר היא.

כל רפתן, בכל מקום, רוצה שהפרות ייכנסו להיריון, שתהיה לו שליטה בעדר, שיוכל לבקר ולשלוט על מרכיבי ההזנה וכך הגעתי למסקנה שנעה יכולה להתאים כמעט לכל רפת בעולם".

במקביל, התחיל בועז לעניין את האנשים הרלוונטיים בהתאחדות וגם התחילו להגיע פניות רבות מחו"ל ומאנשי מקצוע ישראליים שעבדו בעולם, לתרגם את התכנה לאנגלית ולהשתמש בה בחו"ל.

תכנת נעה לניהול כולל של עדר החלב בישראל נהגתה בתקופתו של **דניאל פרי**, מזכיר ההתאחדות מרמת יוחנן. הגרסה הראשונית של התכנה נכתבה על ידי חברת טכום והבשילה בתקופת כהונתו כמזכיר. היא גמגמה בתחילה והתקשתה להמריא. **אפרים עזרא** הציע לי לגייס את בועז חנוכי מבית השיטה שסיים אז תואר שני בפקולטה לחקלאות ואני נסעתי אליו הביתה, הוא התלהב מהרעיון והתחיל לעבוד בהתאחדות בסוף 1999.

מראשית עבודתו ראה בועז בפיתוח נעה אתגר גדול מאוד, ושאף להפוך אותה לכלי שישרת את הרפתנים, שיאהבו אותו, כלי ניהול שייתן לרפתן מענה כמעט לכל הצרכים המקצועיים ברפת, כפי שאכן היה החזון של התכנה.

השנים הראשונות לא היו פשוטות, בועז וצוות נעה, מגובים בדורון ברמן מחברת Ness, עשו מהפך גדול בתכנה, אך שמרו על הליבה והשכל והדברים היפים בתכנה, שנצברו שנים רבות בהתאחדות ובספר העדר. נכתב ממשק משתמש חדש שהביא בצורה קלה ומובנת לרשות כולם

נעה גם בחוצות שטוקהולם, עיר הבירה בשוודיה

שכוללת תיעוד מלא של כל דבר. אך דווקא בתחום של פיתוח, התכונות הללו קצת בעוכריהם שכן צריך קצב, העזה החלטיות. כל החלטה לוקחת הרבה זמן והשוק לא מחכה”.

איזה תכנה מפתחים השוודים?

”התכנה נקראת DelPro - הקונספט הוא לספק לרפתן פתרון מלא. השוודים הבינו שלא מספיק להיות מעצמת ציוד כי הרפתן צריך מערכת וכלים לנהל את הרפת, במיוחד בעידן בו הרפתות גדלות כל הזמן. הייחוד בנעה שהיא ממוקדת בניהול הרפת עם חשיבה כיצד לחסוך זמן לרפתן ולאפשר לו להתמקד בניהול העדר. תכונה זו קסמה לחברה - היא בדקה בכל העולם ומצאה שאין אף תכנה שיודעת לתת פתרון שלם ועמוק כמו שיש בנעה. החזון היה נכון והדרך היא ארוכה ומורכבת.

האופי שלהם אינו ישראלי במובן של קבלת החלטות מהירות ולקחת אחריות - זה לא מקובל ברוח האירופאית ובתרבות העסקים של השוודים. צריך המון סבלנות כי הכול הולך לאט.

המורכבות המקצועית גדולה מאוד כי הגרסה צריכה להתאים לכל השווקים ולכל סוגי הציוד של החברה. יש תלות הדדית בין המרכיבים ולכן הפיתוח לוקח הרבה זמן - הרבה מאוד פרטים קטנים וחשובים.

ישראל ונעה הם במידה רבה מיקרו קוסמוס של העולם הגדול - מה שקורה פה בקטן אינו שונה בהרבה ממה שקיים בעולם. נעה היא התכנה הטובה ביותר בשביל רפת עם 60 פרות בישראל וגם לרפת של 3,000 פרות ברומניה, על כך יכול להעיד רפי בראון שנהנה להפעיל אותה בחווה של תנובה - רומניה.

”כיום התחלנו לעבוד גם על קונספט ההדרכה וההטמעה. הדגש הוא על מדריכים אנושיים ופחות על ספר הדרכה. הרפתן תמיד מעדיף הדרכה אישית מאנשים שמבינים רפת”.

התכנה החדשה של DeLaval מבוססת במידה רבה על ממשק המשתמש וה”שכל” של נעה.

איך מתקבלת התכנה החדשה בשטח?

”התגובות הראשונות בשטח, והיא מותקנת בכמה מאות רפתות בעולם, הן מאוד חיוביות. אני חוויתי את כל השלבים האלה בישראל וזהו שינוי תודעתי בחברה שבו הלקוח אומר - ”סוף סוף השתכנעתי שהחברה מסוגלת להביא לנו תכנה”.

עם נשיא דלוואל בביקורו בהתאחדות

DeLaval נכנסת לתמונה

ב-2003 התחדדה ההכרה שיש בהתאחדות פוטנציאל למוצר בין-לאומי. התחילו לדון בנושא עם הרבה ספקות לגבי הכדאיות הכלכלית. באותה תקופה החלה חברת DeLaval משוודיה להתעניין ברפתות בישראל ונציגה יואב לבסקי החל ללמוד את השוק המקומי. מנגד רפתות ישראליות התעניינו ברובוט החליבה של DeLaval.

די מהר הגיעו אנשי המקצוע שלה להתאחדות וגילו את נעה. התחילה התעניינות גוברת והיו דיונים ארוכים שהבשילו לחוזה במאי 2006, בתקופתו של מאיר בראון. המשמעות העיקרית של ההסכם שהחברה רוכשת את הזכויות הבין-לאומיות להפצה ולשימוש בנעה בעולם.

”ההחלטה של DeLaval הייתה לא לקחת את נעה כמוצר סופי ולתרגם אותו, אלא להשתמש בידע הישראלי הקיים בנעה ולהטמיעו לתוך מערכת הניהול שחב’ DeLaval התחילה לפתח באותה תקופה.

בועז יוצא למטה DeLaval בשוודיה

”במסגרת ההסכם אני משתתף בפיתוח המערכת החדשה של DeLaval ומביא את הידע והניסיון הנצבר בישראל ונעה. אני מבלה כשבוע בחודש במטה החברה ב-Tumba שליד שטוקהולם ושם אני עובד ישירות עם צוותי הפיתוח של התכנה. כך זה נמשך כבר 4.5 שנים ובמצטבר עבדתי בשוודיה יותר משנה מלאה עד היום.

העבודה עם צוותי הפיתוח היא חוויה מעניינת ובה גם נחשפים לשיטות העבודה של חברה גדולה וותיקה מאוד עם מסורת ארוכה בענף. בצוות הפיתוח עובדים אנשים מכל העולם, הפרויקט גדול ומורכב כיוון שהוא משלב מערכת ניהול עדר עם מודולים זמן אמת של מערכות חליבה וסנסורים נוספים ברפת, ולא תכנת ניהול עדר ”מנותקת” כמעט מהציוד חליבה כמו בישראל. נחשוב שזה כמו נעה בשילוב עם תכנת מכון חליבה של אפיפארם או SCR.

כל רפתן, בכל מקום, רוצה שהפרות ייכנסו להיריון, שתהיה לו שליטה בעדר, שיוכל לבקר ולשלוט על מרכיבי ההזנה וכך הגעתי למסקנה שנעה יכולה להתאים כמעט לכל רפת בעולם

גרסה מסחרית ראשונה יצאה לשוק בפברואר השנה למערכות הרובוטיות (VMS) ובעתיד יצאו גרסאות גם לשאר הסוגים של מכונת החליבה”.

פיתוח התכנה החדשה הוא חלק מרכזי מחזון החברה!

העבודה בשוודיה שונה מאוד מהמוכר בישראל. הכול עובד לאט, מסודר, יסודי. אין מקום לאלתורים ומשקיעים הרבה בתכנון העבודה, אין ירי תוך כדי תנועה והכול עובר תכנון. תהליך קבלת החלטות מסורבל מעט וכל החלטה מתקבלת בהסכמה לאחר דיונים וזה דורש הרבה שלבים בתהליך. בועז מתאים באופיו גם לשיטה האטית שמחייבת הרבה סבלנות ואורך רוח.

”DeLaval היא חברה עם מסורת ארוכה ושיטת עבודה מסודרת,

צוות נעה בכנס בירושלים

הכניסה למטה החברה ביום חורף טיפוסי

יש לה למעלה מ-4,000 עובדים והיא פועלת בכל המדינות שמייצרות חלב, ובעלת נתח שוק גדול מאוד ברחבי העולם. הייצור מתבצע בשוודיה, בארצות הברית ובפולין. בשוודיה יש הערכה גדולה לרפת הישראלית והביטוי לכך נמצא בקשרים הטובים שיש לחברה עם חברות ישראליות כמו צח"מ ואס. סי.אר. עובדים שם כמה ישראלים בתפקידים בכירים שהבולטים שבהם הם עוזי בירק, ליאור ירון ויואב לבסקי".

איך אתה מוצא כוחות לנסוע כל חודש לשבוע בשוודיה ולהשאיר משפחה עם ילדים צעירים?

"בבית המצב לא פשוט לארוז ולנסוע בכל חודש. זה נמשך הרבה זמן ויש גם השלכות על המשפחה והילדים. למזלי, איילת אשתי מבינה ושלמה עם העבודה שלי, התלבטנו בין יציאה עם כל המשפחה לבין הישארות בארץ ועבודה בנסיעות. היא לקחה פיקוד על המשפחה והבית ועושה זאת במסירות גדולה וממזערת את הנזקים. אני "חוטף" מדי פעם מהילדים על ההיעדרויות שלי מפעילויות שונות שהם חווים. בסך הכול אנחנו לא מצטערים על הבחירה לעבוד מהארץ, בנינו בית בבית השיטה ולכולם טוב.

"התגובות הראשונות בשטח, והיא מותקנת בכמה מאות רפתות בעולם, הן מאוד חיוביות. אני חוויתי את כל השלבים האלה בישראל וזה שינוי תודעתי"

העבודה היא מתחילת השבוע ועד לסופו, לעתים זה נגמר בחמישי בערב ואז טסים הביתה ומגיעים בשישי בבוקר, ולפעמים זה גולש גם לסוף שבוע בהתאם לצרכי הפיתוח של החברה. אני מעריך שאמשיך בשיטה זו לפחות עד תום ההתקשרות של ההתאחדות עם DeLaval".

יעקב בכר, מזכיר ההתאחדות, ממשיך את המסורת של תמיכה בייצוא נעה ומעמיק את הקשר עם השוודים, לתועלת רפתני ישראל. ■

והגבירו אמון ונראה שיש ללקוחות סבלנות להמתין לגרסאות חדשות. יש עוד הרבה עבודה ובעיקר הדרכה בשטח והיום אנחנו עוסקים גם בזה וניקח מהניסיון שצברנו בישראל".
בועז מדגים את יכולת הפעולה של DeLaval - "כאשר נושאת מטוסים מסתובבת זה לוקח הרבה זמן אבל כשהיא מתחילה לשוט בכוון היא עושה זאת במלוא העוצמה".

ההחלטה של DeLaval הייתה לא לקחת את נעה כמוצר סופי ולתרגם אותו, אלא להשתמש בידע הישראלי הקיים בנעה ולהטמיעו לתוך מערכת הניהול שחב' DeLaval התחילה לפתח באותה תקופה

כמה משפטים על חברת DeLaval

"DeLaval - חברה פרטית ששייכת לתאגיד פרטי גדול בשוודיה (Tetra-Laval), קיימת למעלה מ-120 שנה ונקראה בעבר אלפא-לוואל.

איילת והילדים בביקור אצל בועז